28/11/2022

Ο Καλαβρύτων Ιερώνυμος σε ομιλία με θέμα: «Ασκητισμός ή σχιζοφρένεια;»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

Η πνευματική ομιλία που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της δραστηριότητας των εσπερινών ομιλιών της Ιεράς Μητροπόλης Καλαβρύτων και Αιγιαλείας την Κυριακή 27 Νοεμβρίου 2022, παρουσία του Μητροπολίτη κ. Ιερωνύμου, πραγματοποιήθηκε από τον Αρχιμανδρίτη π. Χρυσόστομο Μυλωνά, Ιεροκήρυκα της Ιεράς Μητροπόλεως, και είχε τον τίτλο: «Ασκητισμός ή σχιζοφρένεια;».

Ο ομιλητής αρχικά διευκρίνισε ότι ο όρος “ασκητισμός” δεν αναφέρεται μόνο στον μοναχισμό ή τον ερημιτισμό, αλλά αφορά κάθε άνθρωπο, διότι είναι μία πνευματική μέθοδος, διά της οποίας ιερουργείται στον άνθρωπο η θέωσή του εν Χριστώ, δηλαδή η ένωσή του με τον Θεό. “Ο ίδιος ο Κύριος προσδιόρισε την ασκητική ως παιδαγωγική μέθοδο, καθώς απευθυνόμενος στο ανθρώπινο γένος, είπε: *«Εγώ είπα· θεοί εστέ και υιοί Υψίστου πάντες», προσδιορίζοντας με τον τρόπο αυτό τον σκοπό της ζωής του ανθρώπου, που είναι η ανάπτυξη του «κατ’ εικόνα» στο «καθ’ ομοίωσιν»*

.

Ο άνθρωπος όμως με την αμαρτία που διέπραξε έχασε την κοινωνία του με τον Θεό και απομακρύνθηκε από το Φως του Θεού. Η πτώση του από τη θεία ζωή χαρακτηρίζεται ως πνευματική ασθένεια ως διάσπαση (σχιζοφρένεια) της ενότητας των ψυχικών του δυνάμεων με τον Θεό και αυτό σημαίνει ότι όλες οι ψυχικές και σωματικές του δυνάμεις δεν λειτουργούν κατά φύση και υπέρ φύση, αλλά παρά φύση. Στην κατάσταση αυτή ο άνθρωπος αυτονομείται από τον Θεό και θεοποιεί τον ασθενούντα εαυτό του. Ενώ όλες οι ψυχικές δυνάμεις του ανθρώπου έπρεπε να κατευθύνονται προς τον Θεό, μετά την αμαρτία διαστράφηκαν και κινούνται με διαφορετικό τρόπο. Έτσι, από τη φυσική λειτουργία περιέπεσαν στην παραλειτουργία.

Η κανονική και φυσική πορεία των δυνάμεων της ψυχής αποκαθίσταται με την ασκητική μέθοδο, που είναι ένας τρόπος θεραπείας του ανθρώπου μέσα στην

Εκκλησία, με τη θεραπεία του λογιστικού, του επιθυμητικού και του θυμικού μέρους της ψυχής του. Οι τρεις αυτές δυνάμεις, όταν ο άνθρωπος απομακρυνθεί από το **Φως του Θεού** και δεν προσανατολίζονται προς τον Θεό, ασθενούν και έτσι δημιουργούνται τα πάθη. Τα πάθη του λογιστικού μέρους της ψυχής είναι όσα έχουν σχέση με τη φιλοδοξία, τα πάθη του επιθυμητικού μέρους της ψυχής είναι όσα έχουν σχέση με τη φιλαργυρία και τη φιληδονία και τα πάθη του θυμικού μέρους της ψυχής είναι όσα έχουν σχέση με τον θυμό και την οργή.

Η θεραπεία αυτών των ψυχικών δυνάμεων, που συνδέονται και με τις σωματικές δυνάμεις, γίνεται με την επιστροφή τους προς τον Θεό, με την τήρηση των αγίων εντολών, οι οποίες δεν είναι μία ιδέα ή ένα φιλοσοφικό σύστημα, αλλά ο ίδιος ο Χριστός, καθώς όσο βαθύτερα εισδύουμε στο πνεύμα των εντολών, τόσο πιο συγκεκριμένη γίνεται η θεωρία μας για τον Θεό. Οι εντολές αποτελούν τον τρόπο γνώσης του Θεού. Και αυτό διότι αποκαλύπτουν τον τρόπο ύπαρξης του Θεού ανάμεσά μας. Δείχνουν πώς υπάρχει, ζει και συμπεριφέρεται Αυτός, ο ίδιος ο Θεός μας. Μέσα σ’ αυτές ευρίσκεται ο ίδιος ο **Χριστός**.

Όλες οι ψυχικές δυνάμεις πρέπει να στραφούν με την εν **Χριστώ** αγάπη προς τον Θεό. Αυτό γίνεται, όταν με το θυμικό συνδεθεί η αγάπη, με το επιθυμητικό η εγκράτεια και με το λογιστικό η νήψη και η προσευχή. Τότε θεραπεύεται ο όλος άνθρωπος και περνάει από την κατάσταση της διάσπασης στην ενότητα με τον εαυτό του, τον συνάνθρωπο και τον Θεό. Μία ενότητα που πραγματώνεται με τη Χάρη του Αγίου Πνεύματος μέσα στα **Μυστήρια της Εκκλησίας.** Και τότε ο άνθρωπος χριστοποιείται, ομολογώντας όπως ο Απόστολος Παύλος: *«ζω δε ουκέτι εγώ, ζη δε εν εμοί Χριστός» (Γαλ. 2, 20) και κατ’ επέκταση «εμοὶ γαρ το ζην Χριστὸς και το αποθανείν κέρδος»* (Φιλιπ. 1, 21)”.

Ο Μητροπολίτης Καλαβρύτων λαμβάνοντας τον λόγο, ευχαρίστησε με θερμά λόγια τον ομιλητή για την πνευματική και τεκμηριωμένη μέσα από την Αγία Γραφή και την Πατερική Παράδοση της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας εισήγησή του, αποδίδοντας με σαφή και καταληπτό τρόπο υψηλά θεολογικά νοήματα. Υπογράμμισε δε ότι με την αγάπη προς τον Θεό και τον συνάνθρωπο και τη συμμετοχή στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας με την εξομολόγηση και τη Θεία Ευχαριστία, ο άνθρωπος αποκτά και πάλι την ενότητά του με το Σώμα του Χριστού.